

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA VANJSKE
POSLOVE I
SIGURNOSNU POLITIKU

Bruxelles, 18.5.2015.
JOIN(2015) 22 final

ZAJEDNIČKA KOMUNIKACIJA EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

EU i ASEAN: partnerstvo sa strateškim ciljem

ZAJEDNIČKA KOMUNIKACIJA EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

EU i ASEAN: partnerstvo sa strateškim ciljem

1. Uvod

EU ima strateški interes za jačanje odnosa sa Zajednicom naroda jugoistočne Azije (ASEAN)¹. Jak, kohezivan i samosvjestan ASEAN koji nastavlja s vlastitom integracijom dobar je za regionalnu stabilnost, blagostanje i sigurnost te stvara nove prilike za suradnju u pogledu regionalnih i globalnih izazova. ASEAN spaja visoku stopu gospodarskog rasta s demografskim dinamizmom. Zemlje ASEAN-a zajedno bi bile sedmo svjetsko gospodarstvo, a do 2050. trebale bi postati četvrto. Očekuje se da će do 2030. udio mlade srednje klase u ukupnom stanovništvu ASEAN-a porasti na 65 %, dok je 2010. taj udio iznosio 24 %. ASEAN ima glavnu ulogu u pogledu napora da se izgradi snažniji regionalni sigurnosni poredak na širem azijsko-pacifičkom području. Ujedinjen i samosvjestan ASEAN ključan je pri osiguravanju rješavanja regionalnih izazova na temelju pravila, što je od izravnog interesa građanima te regije, ali je od interesa i za Europsku uniju.

EU je stoga izrazito zainteresiran za uspjeh ASEAN-a.

U odnosima EU-a i ASEAN-a primjetan je novi zamah i objema je stranama u interesu da se to održi. Mnogi se u ASEAN-u nadaju da će se EU više angažirati te žele službeno strateško partnerstvo. EU ima izuzetne gospodarske, sektorske i političke interese za jačanje suradnje s tim najvažnijim igračem u strateški važnoj regiji.

ASEAN radi na uspostavljanju Ekonomske zajednice ASEAN-a (AEC) do kraja 2015. i razvijanju vizije za razdoblje nakon 2015., čime je obuhvaćeno i njegovo viđenje odnosa s EU-om i ostalim partnerima za dijalog. Stoga je sad pravi trenutak da se oblikuje vizija o budućnosti odnosa EU-a i ASEAN-a.

Iako su ASEAN i EU „partneri integracije”, oni se znatno razlikuju u pogledu prosječnih razina gospodarskog razvoja i prirode svojih političkih sustava, a i snage svojih institucija. ASEAN će se morati suočiti s izazovima, među ostalim, u vezi sa svojim mehanizmom donošenja odluka koji se temelji na konsenzusu i odvija na razini vlada, u vezi s financiranjem proračuna ASEAN-a (samo 16 milijuna USD godišnje na temelju jednakih doprinosa svake države članice ASEAN-a) te u vezi s osnaživanjem Tajništva. Istovremeno, EU i ASEAN smatraju da se obvezom prema izgradnji zajednice, održivom razvoju i integraciji koja se temelji na pravilima njihovim građanima (kojih ukupno ima više od 1,1 milijarde) na najbolji način osigurava sigurnost i blagostanje. Strategija Europa 2020. mogla bi poslužiti kao inspiracija za razvoj i provedbu vizije i programa ASEAN-a u razdoblju nakon 2015.

Ulaganje u odnos EU-a i ASEAN-a donijet će znatnu dobit koja je EU-u od gospodarskog i političkog interesa. ASEAN, s druge strane, cijeni ulogu koju EU može imati u regionalnom kontekstu obilježenom rastućom strateškom konkurencijom. Više od bilo kojeg drugog partnera

¹ Države članice ASEAN-a su Brunej Darussalam, Kambodža, Indonezija, Laoska Narodna Demokratska Republika, Malezija, Mjanmar/Burma, Filipini, Singapur, Tajland i Vijetnam.

za dijalog EU ASEAN-u može pomoći da ostvari integracijske ciljeve kao partner od povjerenja, bez promicanja ikakvog konkretnog modela.

Za EU je intenzivnija suradnja s ASEAN-om ključna za razvoj sveobuhvatnije azijske strategije. U posljednjih nekoliko godina EU je:

- pristupio Ugovoru o prijateljstvu i suradnji u jugoistočnoj Aziji,
- pojačao i preusmjerio svoju suradnju stvorivši ambicioznije političko partnerstvo, kako je navedeno u Akcijskom planu iz Bruneja (2013. – 2017.)², okviru za sveukupnu suradnju EU-a i ASEAN-a i mnoge aktivnosti država članica EU-a,
- sudjelovao u više posjeta na visokoj razini te
- pokrenuo nove inicijative za konkretnu suradnju u prioritetnim područjima.

ASEAN je svjestan angažmana EU-a i cijeni ga. Sada je nužno intenzivirati aktivnosti i u praksi provesti zajedničku odluku ministara vanjskih poslova ASEAN-a i EU-a iz srpnja 2014. da njihov odnos postane strateški. Unaprjeđivanjem odnosa EU-a i ASEAN-a nadogradit će se i upotpuniti već bogate i raznolike bilateralne veze između EU-a i pojedinih članica ASEAN-a, a na te bi se procese trebalo gledati kao na procese koji se međusobno osnažuju.

2. Povezanost: shvaćanje biti regionalne integracije

Povezanost je središnji integrirajući projekt današnjeg ASEAN-a. Glavni ciljevi postavljeni su *Glavnim planom povezanosti ASEAN-a* iz 2010. kojemu je opći cilj zbližavanje poduzeća, ljudi i institucija uklanjanjem prepreka³. U *Glavnom planu* naglašava se da iako je materijalna infrastruktura važna, stimulativan regulatorni okvir i zajednički identitet također imaju ključnu ulogu u međusobnom povezivanju zemalja ASEAN-a i njihovu povezivanju s ostatkom svijeta. EU, koji je i sam primjer regionalne integracije, također se temelji na povezanosti (iako se terminologije razlikuju). S EU-om ASEAN može bolje nego s bilo kojim drugim partnerom raspravljati o npr. lekcijama povezanim s uspostavljanjem integriranih prometnih sustava na kontinentalnoj razini, stvaranjem unutarnjeg tržišta i zbližavanjem ljudi.

Na sastanku ministara EU-a i ASEAN-a u Bruxellesu u srpnju 2014. potvrđen je zajednički interes u pogledu suradnje oko povezanosti. Mnoge sektorske inicijative na koje se upućuje u ovoj Komunikaciji trebalo bi promatrati u kontekstu u kojemu se ideji povezanosti pridaje najveća važnost u odnosima EU-a i ASEAN-a.

Regija Donjeg Mekonga (Kambodža, Laoska Narodna Demokratska Republika, Mjanmar/Burma i Vijetnam) brzo se razvija, ali u njoj su najsiromašnije i najnepovezanije zemlje ASEAN-a. Trenutačni bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku najbogatije zemlje ASEAN-a 26 je puta veći od BND-a najsiromašnije zemlje ASEAN-a (u EU-u omjer je manji od 1:4)⁴. Smanjenje nejednakosti u razvoju bit će test stvarnog stanja međupovezanosti ASEAN-a i ključ uspjeha AEC-a.

² *Akcijski plan za poboljšanje partnerstva između ASEAN-a i EU-a (2013-2017)*, iz Bandar Seri Begawana, http://eeas.europa.eu/asean/docs/plan_of_action_en.pdf.

³ <http://www.asean.org/resources/publications/asean-publications/item/master-plan-on-asean-connectivity-2>.

⁴ Podaci Svjetske banke (2013.).

Razvojna suradnja EU-a dobro se uklapa u područje primjene ASEAN-ove Inicijative za integraciju (IAI) u kojoj se snažno naglašava približavanje zemalja Donjeg Mekonga razvojnim razinama bogatijih država članica ASEAN-a. ASEAN bi mogao iskoristiti iskustvo samog EU-a u pogledu integracije i kohezije.

Posebnim inicijativama u tom području obuhvatit će se:

- promicanje redovitog i sustavnog dijaloga između EU-a i ASEAN-a o povezanosti; nakon što je Koordinacijski odbor ASEAN-a za povezanost bio u uspješnom posjetu Bruxellesu i Luxembourg u veljači 2014., prvi se dijalog održao u Naypyidawu (Mjanmar/Burma) u rujnu 2014.;
- uspostavljanje radne skupine za povezanost koja će biti sugovornik Koordinacijskog odbora ASEAN-a za povezanost te poticati razne aktivnosti EU-a kojima se podupire povezanost ASEAN-a;
- daljnje pružanje potpore zemljama Donjeg Mekonga u nastojanjima da smanje nejednakosti u razvoju među zemljama ASEAN-a i da se međusobno povežu. U tu svrhu EU će utrošiti svoju bilateralnu pomoć zemljama Mekonga, odnosno povećati je sa 607 milijuna EUR (2007. – 2013.) na 1 705 milijuna EUR (2014. – 2020.);
- podržavanje unovčivih projekata u vezi s regionalnom povezanosti u područjima prometa, energije i urbane infrastrukture⁵. Instrumentom tehničke pomoći ASEAN-a (1,1 milijuna EUR, operativan sredinom 2015.) pridonijet će se određivanju projekata i poduzimanju studije izvedivosti;
- kombiniranje bespovratnih sredstava EU-a i zajmova međunarodnih financijskih institucija, uključujući zajmove Europske investicijske banke (EIB), kako bi se promicao razvoj ekološkog gospodarstva u regiji ASEAN-a s pomoću ulagačkog instrumenta za Aziju (AIF);
- prenošenje iskustva EU-a povezanog s uspješnim upravljanjem riječnim slivovima, kao što je Strategija za područje Podunavlja;
- predlaganje posebnog dijaloga ministara vanjskih poslova o Donjem Mekongu kako bi raspravili o regionalnim pitanjima i trenutačnoj pomoći EU-a te
- prenošenje iskustva EU-a u pogledu stvaranja unutarnjeg tržišta robe i usluga kako ASEAN bude dovršavao svoju Ekonomsku zajednicu ASEAN-a.

2.1. Stimuliranje trgovine, ulaganja i poslovanja

Trgovinski i investicijski tokovi između EU-a i ASEAN-a u posljednjih deset godina prilično su se intenzivirali. Danas je ASEAN u cjelini treći trgovinski partner EU-a izvan Europe (nakon Sjedinjenih Država i Kine), a EU je drugi trgovinski partner ASEAN-a (nakon Kine). Bilateralna trgovina robom i uslugama 2013. dosegla je vrijednost od 238 milijardi EUR. EU je u regiji

⁵ Posebni programi EU-a koji se financiraju u okviru instrumenta EU-a za razvojnu suradnju uključuju ASEAN-ov Projekt integracije zračnog prometa (AATIP), Program praćenja statistike i integracije EU-a i ASEAN-a (COMPASS), Program potpore EU-a visokom školstvu u regiji ASEAN-a (EU-SHARE), Program EU-a i ASEAN-a za upravljanje granicama i migracije te Inicijativu za unapređenje regionalnog dijaloga EU-a i ASEAN-a (E-READI).

ASEAN-a imao i solidno ulaganje od više od 156 milijardi EUR, što čini najveći udio izravnih stranih ulaganja u regiji ASEAN-a (gotovo četvrtinu). Iako ASEAN tek odnedavna ulaže u Europu, to ulaganje također stalno raste i krajem 2013. doseglo je ukupnu vrijednost koja premašuje 57 milijardi EUR.

Unatoč tim impresivnim brojkama i dalje postoji znatan prostor za rast trgovinskih odnosa EU-a i ASEAN-a. ASEAN će uskoro postati jedinstveno tržište s preko 600 milijuna potrošača i rastućom srednjom klasom. Time se europskim poduzećima nudi prilika za odlična ulaganja i izvoz.

EU aktivno surađuje s regijom ASEAN-a, a sve više i s pojedinačnim državama članicama. Pregovori o bilateralnim sporazumima o slobodnoj trgovini započeli su sa Singapurom 2010. te potom s Malezijom, Vijetnamom i Tajlandom. Pregovori o sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura završeni su u listopadu 2014., a uskoro će se dovršiti pregovori o ambicioznom i široko zasnovanom sporazumu o slobodnoj trgovini s Vijetnamom koji bi mogao poslužiti kao važno referentno mjerilo za druge pregovore EU-a u regiji.

U razdoblju od 2014. do 2020. EU će otprilike pola financijske pomoći koju daje ASEAN-u (85 milijuna EUR) namijeniti poticanju povezanosti ASEAN-a s pomoću održive i uključive gospodarske integracije i trgovine. U tu svrhu također će usmjeriti resurse ulagačkog instrumenta za Aziju kombinirajući bespovratna sredstva EU-a sa zajmovima Europske investicijske banke i drugih međunarodnih financijskih institucija.

Osim trgovinskih sporazuma i financijske pomoći EU će s ASEAN-om surađivati i na promicanju pametnog, održivog i uključivog rasta usredotočujući se na poticanje povoljnog poslovnog okruženja u drugim zemljama, uklanjanje nekarinskih zapreka, usklađivanje normi, jačanje vladavine prava i provedbu međunarodnih radnih normi. Tekući dijalog EU-a i ASEAN-a o istraživanju i inovacijama također će morati imati glavnu ulogu u poticanju socio-ekonomskog rasta.

Samo je 13 % malih i srednjih poduzeća EU-a aktivno na međunarodnoj razini izvan EU-a⁶. Stvaranje poslovnih prilika za europska mala i srednja poduzeća u zemljama ASEAN-a, među ostalim, obuhvatit će poboljšanje regulatornog okvira, pristup financijama, prava intelektualnog vlasništva i pristup tržištu (uključujući javnu nabavu) te razvoj korporativnog upravljanja.

Posebne inicijative u tom području obuhvatit će:

- intenziviranje trgovinskih odnosa s ASEAN-om, što uključuje redovita savjetovanja među ministrima gospodarstva i suradnju na ambicioznom sporazumu o slobodnoj trgovini između dviju regija koji se temelji na bilateralnim sporazumima između EU-a i država članica ASEAN-a kao prethodnim koracima prema tom cilju;
- poboljšanje poslovnih prilika za mala i srednja poduzeća, pa i s pomoću instrumenata kao što su *EU Gateway/Business Avenues in South-East Asia (ulaz/putovi pristupa poduzeća EU-a jugoistočnoj Aziji)*, Poslovno vijeće ASEAN-a i EU-a te zajednička razrada

⁶ Prema udruženju *Eurochambres* samo 13 % malih i srednjih poduzeća EU-a aktivno je na međunarodnoj razini izvan EU-a te oko 9,7 % malih i srednjih proizvodnih poduzeća izvozi robu u zemlje izvan EU-a. Očekuje se da će se 90 % svjetskog rasta u idućih pet godina dogoditi izvan Europe.

unovčivih projekata za razvoj ekološkog gospodarstva koji bi se financirali kombinacijom bespovratnih sredstava EU-a i zajmova europskih i međunarodnih financijskih institucija u okviru ulagačkog instrumenta za Aziju;

- istraživanje s Europskom investicijskom bankom i razvojnim bankama koje djeluju u regiji ASEAN-a na koji se način može poboljšati pristup financijama za internacionalizaciju malih i srednjih poduzeća;
- jačanje dijaloga i suradnje između EU-a i ASEAN-a u području sanitarnih i fitosanitarnih mjera na temelju međunarodnih normi kako bi se olakšala trgovina i uklonile postojeće sanitarne i fitosanitarne prepreke trgovini;
- podupiranje bolje suradnje među pograničnim tijelima kako bi se suzbile carinske prijevare te istodobno poticala zakonita trgovina, transparentnost i nediskriminacija gospodarskih subjekata, među ostalim, tehničkom pomoći (kao u slučaju pilot-projekta kompjuteriziranog proizvodnog sustava ASEAN-a) u okviru programa EU-a ARISE;
- započinjanje dijaloga s ASEAN-om kako bi se poboljšalo međusobno razumijevanje okvira regulatorne i industrijske politike. Sektor bi kemikalija naprimjer imao koristi od razmjene najbolje prakse u pogledu provedbe globalnih mjera kao što je Globalno usklađeni sustav UN-a za razvrstavanje i označivanje, a i od istraživanja područja od zajedničkog interesa;
- promicanje suradnje među poduzećima i klasterima, pristupa financijama te regionalne izgradnje kapaciteta u pogledu normizacije na temelju priznatih međunarodnih normi i načela Svjetske trgovinske organizacije;
- započinjanje dijaloga o intelektualnom vlasništvu, korporativnom upravljanju i korporativnoj društvenoj odgovornosti, zaštiti potrošača, pravosudnoj suradnji (posebno u području međunarodnog trgovačkog prava) i poboljšanoj primjeni međunarodnih radnih normi;
- promicanje sektorskih dijaloga u područjima od zajedničkog interesa, uključujući:
 - regionalne i međunarodne norme u *automobilskoj industriji te zdravstvu i medicini*;
 - *satelitsku navigaciju, motrenje Zemlje, Copernicus i teme povezane sa Svemirom* kako bi se razvila dugoročna strategija suradnje potpomognuta bespovratnim sredstvima za istraživanje u okviru Obzora 2020 za primjenu u sljedećim područjima;
 - *sektor obrambene industrije* kako bi se poduprla internacionalizacija europske obrambene industrije, pa i aktivnostima povezanim s traženjem partnera EU-a i ASEAN-a⁷ te
 - *informacijske i komunikacijske tehnologije* s naglaskom na aplikacije IKT-a za dobrobit građana, usklađivanje spektra i upravljanje njime, službe za traganje i spašavanje, upravljanje rastom mobilne komunikacije, digitalne televizije i emitiranja.

⁷ Vidi komunikacije Komisije COM(2013) 542 i COM(2014) 387. Traženje partnera može se organizirati preko COSME-a, programa EU-a za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća.

2.2. Promet

Civilno zrakoplovstvo ima ključnu ulogu u osiguravanju dobre povezanosti unutar ASEAN-a te između EU-a i ASEAN-a. Polovica novog rasta svjetskog prometa u idućih 20 godina odnosit će se na promet u azijsko-pacifičkoj regiji (bilo unutar te regije bilo da ta regija predstavlja odredišnu ili polazišnu točku). Do 2030. udio zračnog prometa povezanog s tom regijom u svjetskom tržištu iznosit će gotovo 40 %. Predviđa se da će zračni promet između EU-a i regije ASEAN-a porasti za 65 % u idućih 20 godina, djelomično zbog sve većeg širenja turizma.

U Komunikaciji Komisije iz 2012. *Vanjska zrakoplovna politika EU-a*⁸ naglašena je važnost jedinstvenog tržišta civilnog zrakoplovstva kojim se potencijalno omogućuje tješnja suradnja među regijama, a u kombinaciji s liberalizacijom i reguliranjem tržišta ono bi moglo predstavljati referencu za ASEAN. U posljednja tri desetljeća sličan proces u EU-u doveo je do današnjeg potpuno integriranog jedinstvenog zrakoplovnog tržišta.

EU pruža tehničku pomoć za razvijanje institucijskih kapaciteta unutar ASEAN-a kako bi se postiglo sigurno, zaštićeno i održivo jedinstveno zrakoplovno tržište s pomoću Projekta ASEAN-a za integraciju zračnog prometa (AATIP) provedenog uz tijesnu suradnju s Europskom agencijom za sigurnost zračnog prometa (EASA).

Napretkom ASEAN-a u uspostavljanju unutarnjeg zrakoplovnog tržišta također se priprema teren za tješnju suradnju između obiju regija. U tom su smislu sastanak na vrhu EU-a i ASEAN-a u veljači 2014. o zrakoplovstvu te daljnji rad posebne radne skupine ASEAN-a i EU-a za zrakoplovstvo odigrali ključnu ulogu.

Posebne inicijative u tom području obuhvatit će:

- jačanje dijaloga o zrakoplovstvu, pa i kako bi se započeli službeni pregovori o međuregionalnom sporazumu o civilnom zrakoplovstvu te
- podupiranje razvoja poboljšanih sustava gradskog prijevoza koje sufinanciraju Europska investicijska banka, razvojne banke država članica EU-a i/ili ulagački instrument za Aziju.

2.3. Istraživanje, inovacije i kontakti među građanima

Tješnji kontakti među građanima glavna su sastavnica dubljeg partnerstva između EU-a i ASEAN-a. Njima su obuhvaćeni dijalog i suradnja u području istraživanja i inovacija te razmjene studenata i istraživača. Aktivno zalaganje ASEAN-a u Sedmom okvirnom programu EU-a za istraživanje i tehnološki razvoj (2007. – 2013.) iznjedrilo je 103 projekta za koje je financijski doprinos EU-a iznosio ukupno 20 milijuna EUR.

Svake godine oko 250 studenata iz ASEAN-a dobilo je stipendije u okviru programa EU-a Erasmus Mundus koji je sad zamijenjen programom Erasmus+, a mnoge stipendije osiguravaju države članice EU-a. Sveukupno više od 4 000 studenata iz ASEAN-a putuje u Europu s pomoću stipendija EU-a za koje svake godine financijska sredstva daju EU i države članice.

⁸ COM(2012) 556 završna verzija.

Posebne inicijative u tom području obuhvatit će:

- jačanje suradnje u okviru novog programa EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020⁹ u prioritetnim područjima koje su zajednički odredili visoki dužnosnici tijekom dijaloga EU-a i ASEAN-a o istraživanju i inovacijama u kolovozu 2014. (te naknadno);
- proširivanje suradnje u području obrazovanja, pa i prenošenjem iskustva EU-a u vezi s modernizacijom i internacionalizacijom visokog školstva i reformama sustava (kao što su utjecaj na kvalifikacijske okvire, osiguravanje kvalitete, sustavi za akreditiranje i vrednovanje te međusobno priznavanje diploma) s pomoću projekata Erasmus+ i programa Potpore EU-a visokom školstvu u regiji ASEAN-a (EU-SHARE);
- organiziranje visokoškolskih sajmova i akademske razmjene (kao dio potpore EU-a u svrhu promicanja povezanosti ASEAN-a u obrazovnom sektoru);
- nastavljanje dijaloga i suradnje oko pitanja migracije i mobilnosti, kao što su zakonita migracija i vize, nezakonita migracija te povratak i ponovni prihvati nezakonitih migranata, trgovina ljudima, migracija i razvoj te međunarodna zaštita (azil i ostali oblici međunarodne zaštite);
- suradnju s državama članicama ASEAN-a u području održivog turizma na temelju iskustva s Tajlandom, Mjanmarom/Burmom i Vijetnamom te
- promicanje sudjelovanja nedržavnih subjekata i organizacija civilnog društva u regionalnim integracijskim procesima.

3. Ekološki prihvatljivije partnerstvo za održivu budućnost

Regija ASEAN-a raspolaže bogatim prirodnim resursima kojima se jamči široki spektar gospodarskih aktivnosti i izvora zarade. Iako zauzima samo 3 % ukupnog kopnenog dijela svijeta, ta regija ima izuzetno veliku biološku raznolikost kao prirodno stanište više od 20 % poznatih biljnih i životinjskih vrsta. Međutim, zbog demografskog i gospodarskog rasta stvara se sve veći pritisak na prirodne resurse regije pa nestašica vode, nezakonita sječa, krčenje šuma, isušivanje tresetišta i šumski požari dovode do gubitka bioraznolikosti i naglog porasta emisija stakleničkih plinova, a i do zdravstvenih problema i gospodarskih gubitaka. Izazovi u regiji uključuju i nestašicu vode i loše upravljanje otpadom koji doprinose svjetskim problemima s morskim otpadom.

U regiji ASEAN-a nalazi se treća najveća tropska šuma svijeta, a to je ujedno i područje u kojem emisije stakleničkih plinova zbog krčenja i uništavanja šuma najbrže rastu. Od 810 milijuna na svjetskoj razini u regiji ASEAN-a one trenutačno iznose 260 milijuna tona CO₂ godišnje.

Jugoistočna Azija podložna je prirodnim katastrofama što je djelomično povezano s klimatskim promjenama. One su dovele do znatnih ljudskih žrtava (posebno tsunami 2004., ciklon Nargis 2008. te izrazito snažan tajfun Haiyan 2013.) te utjecale na građane ASEAN-a, ali i na građane EU-a. EU godinama pomaže zemljama ASEAN-a, posebice u okviru programa EU-a DIPECHO,

⁹ Osim Obzora 2020 instrumenti koji se mogu upotrijebiti već su spomenuti dijalog EU-a i ASEAN-a o istraživanju i inovacijama, a i predstojeći Akcijski plan ASEAN-a o znanosti, tehnologiji i inovacijama (APASTI, 2015. – 2020.).

da razviju učinkovitiji odgovor na izvanredne situacije i mogućnosti ranog upozoravanja u vezi s rješavanjem prirodnih katastrofa i onih koje uzrokuju ljudi, a i prenosi naučene lekcije povezane s razvijanjem učinkovitih mehanizama konzularne pomoći. EU je jedan od vodećih pružatelja financijske potpore ASEAN-ovu Centru za koordinaciju humanitarne pomoći te istodobno jača svoje veze s nacionalnim strukturama za rješavanje kriznih situacija, npr. u Mjanmaru/Burmi i Filipinima. Pružajući potporu u razdoblju nakon 2015. razvoju Sporazuma ASEAN-a o upravljanju katastrofama i izvanrednim situacijama (AADMER) i u skladu s Okvirom za smanjenje rizika od katastrofa¹⁰ iz Sendaija, EU i ASEAN usredotočit će se na povećanje otpornosti stanovništva za rješavanje izazova povezanih s katastrofama, a i na smanjenje rizika, posebno u gradskom okruženju.

Imajući u vidu svoju odgovornost na globalnom planu, EU i ASEAN dijele zajednički interes za razvoj učinkovitijeg međuregionalnog dijaloga o klimatskim promjenama. ASEAN-u i EU-u zajednički su ciljevi da porast temperature ostane ispod 2 C te razvoj gospodarstava i društava s malim emisijama, koja su otporna na klimatske promjene. EU želi poduprijeti ASEAN pri integraciji klimatskih promjena u svoju viziju za razdoblje nakon 2015., pa i posebnim financiranjem u prioritetnom području klimatskih promjena, okoliša i upravljanja katastrofama svojeg regionalnog programa za razdoblje od 2014. do 2020. EU će podupirati ublažavanje, prilagodbu, otpornost i suradnju u području upravljanja katastrofama te istodobno nuditi priliku da se da integrirani odgovor na klimatske promjene i temeljne razloge tih promjena.

Akcijskim planom EU-a za provedbu zakonodavstva, upravljanje i trgovinu u području šumarstva (FLEGT) nastoji se poboljšati upravljanje šumama i promicati trgovina drvnim sirovinama dobivenim na održiv i zakonit način te se osigurava dobar temelj za intenziviranje dijaloga i izgradnju kapaciteta u ASEAN-u. EU sudjeluje u pregovorima ili provedbi dobrovoljnih partnerskih sporazuma u okviru FLEGT-a s većinom zemalja ASEAN-a te podupire suradnju na regionalnoj razini¹¹. Osim toga, EU daje 3 milijarde USD za klimatsku politiku i inicijative UN-a u pogledu smanjenja emisija uzrokovanih krčenjem i uništavanjem šuma (REDD+) te će potaknuti članice ASEAN-a da razviju solidne i ambiciozne strategije programa REDD+.

Onečišćenje izmaglicom problem je nekoliko zemalja ASEAN-a, kao što su Indonezija, Malezija i Singapur. Neprekidno tinjanje i požari na tresetištima i ostalom tlu, potaknuti krčenjem šuma, utječu na kvalitetu zraka, zdravlje lokalnog stanovništva i gospodarstvo. U nekim je slučajevima onečišćenje toliko uznapredovalo da su lokalna tijela proglasila izvanredno stanje. Emisije stakleničkih plinova s isušanih i/ili spaljenih tresetišta znatni su pokretači klimatskih promjena i doprinose izrazito velikoj razini emisija stakleničkih plinova u regiji ASEAN-a. Projektom SEApeat koji financira EU pomoglo se zemljama ASEAN-a da razviju i provedu nacionalne akcijske planove za tresetišta. Oni obuhvaćaju alternativne aktivnosti koje donose zaradu te metode sprečavanja požara, kao što je kontrolirano spaljivanje. Za razdoblje od 2014. do 2020. predviđena su nova financijska sredstva za održivo korištenje tresetišta i ublažavanje izmaglice

¹⁰ http://www.wcdrr.org/uploads/Sendai_Framework_for_Disaster_Risk_Reduction_2015-2030.pdf

¹¹ Dobrovoljni partnerski sporazum pravno je obvezujući trgovinski sporazum između Europske unije i nečlanice EU-a koja proizvodi drvenu sirovinu. Svrha je dobrovoljnog partnerskog sporazuma osiguravanje da drvo i drvena građa koji se izvoze u EU potječu iz zakonitih izvora. Dobrovoljni partnerski sporazum između EU-a i Indonezije zaključen je 2014. Pregovori oko dobrovoljnih partnerskih sporazuma s Laosom, Malezijom, Tajlandom i Vijetnamom su u tijeku. Kambodža i Mjanmar su u pripremnoj fazi. Dijalog o FLEGT-u s Filipinima je u tijeku.

(20 milijuna EUR) u okviru projekta ASEAN-a te za bioraznolikost i upravljanje zaštićenim područjima (10 milijuna EUR) u okviru projekta ASEAN-a.

Idućih godina energetska sektor bit će ključan za podupiranje socio-ekonomskog razvoja i povezanosti, uz istodobnu sukladnost s ciljevima u pogledu klimatskih promjena i okoliša. Razmjena iskustva i najbolje prakse te prikazivanje inovativnih rješenja, pa i u područjima smanjenja emisija CO₂, energetske učinkovitosti i smanjenja potražnje, a i u razvoju izvora obnovljive energije, mogu biti temelj za plodonosan dijalog o energiji i klimatskim promjenama. Istraživanje i inovacije, uključujući prikazivanje i pružanje inovativnih rješenja povezanih s navedenim izazovima, obuhvatit će se dijalogom EU-a i ASEAN-a o istraživanju i inovacijama.

Održivo korištenje prirodnih resursa obuhvaća i suzbijanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova koji ima znatne posljedice na okoliš, gospodarstvo i sigurnost. Na međunarodnoj razini EU se i dalje predano bori protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova i ta je obveza od presudne važnosti za promicanje boljeg upravljanja oceanima na svjetskoj razini. I ASEAN-u je to važan prioritet.

Posebne inicijative u tom području obuhvatit će:

- jačanje suradnje EU-a i ASEAN-a u području klimatskih promjena i započinjanje dijaloga povezanog s politikom o okolišu i održivom razvoju u skladu s Akcijskim planom iz Bruneja i na temelju iskustva EU-a u vezi s rješavanjem pitanja održivog razvoja na kontinentalnoj razini, usklađivanjem klimatske politike i preobrazbom Europe u gospodarstvo koje je izrazito energetska učinkovito i s niskom razinom ugljika;
- veću potporu naporima ASEAN-a u suzbijanju klimatskih promjena, zaštiti okoliša te promicanju ekološkog i održivog rasta u okviru regionalnog programa suradnje EU-a (više od 60 milijuna EUR od ukupno 170 milijuna EUR dodijeljenih za razdoblje od 2014. do 2020.), a i u okviru ulagačkog instrumenta za Aziju (AIF) i programa SWITCH Asia¹²;
- posebno potporu zemljama Donjeg Mekonga u naporima u rješavanju pitanja u vezi s odnosom između vode, energije i sigurnosti hrane, razvoja održivije poljoprivrede, sigurnosti hrane u svim njezinim aspektima, sustava upravljanja prirodnim resursima, te promicanjem dijaloga s područjem Podunavlja;
- jačanje regionalnih pristupa programima FLEGT i REDD+ s ciljem pripremanja novih programa REDD+ za smanjenje emisija na nacionalnoj ili pokrajinskoj/okružnoj razini kako bi se bolje riješio problem čimbenika krčenja i uništavanja šuma u prekograničnim područjima i kako bi se pristupilo isplata u okviru mehanizma REDD+ koji EU financira;
- promicanje praktične suradnje oko pitanja kao što su krčenje šuma, nezakonita sječa i s time povezana trgovina, pa i učinkovitom provedbom dobrovoljnih partnerskih sporazuma u okviru FLEGT-a; rješavanje problema oko prekogranične izmaglice, pa i obustavljanjem isušivanja tresetišta; podupiranje održivije proizvodnje, npr. palminog ulja, gume i kave; preokretanje gubitka bioraznolikosti, borba protiv krijumčarenja divljih

¹² <http://www.switch-asia.eu/>

biljnih i životinjskih vrsta i pomorskog otpada, promicanje razboritog upravljanja otpadom i kemikalijama, poticanje sigurnosti voda (i u prekograničnim aspektima) i ekološkog urbanog razvoja;

- jačanje suradnje EU-a i ASEAN-a u pogledu energije (dijalog bi pogotovo trebao obuhvatiti energetska učinkovitost i očuvanje, biogoriva, investicijski okvir, obnovljive izvore energije i razvoj infrastrukture);
- jačanje regionalne suradnje EU-a i ASEAN-a u pogledu nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, uz postojeće bilateralne dijaloge s nekim članicama ASEAN-a; provedbu odgovarajućih pravila u pogledu praćenja, kontrole i nadzora te
- razvijanje suradnje EU-a i ASEAN-a u pogledu upravljanja katastrofama, posebno jačim operativnim vezama, proširenim aktivnostima osposobljavanja i sudjelovanjem u vježbama pružanja pomoći u slučaju katastrofe u okviru Regionalnog foruma ASEAN-a s naglaskom na provedbu Okvira za smanjenje rizika od katastrofa iz Sendajja.

4. Suradnja oko političkih i sigurnosnih pitanja

4.1. Sigurnost

Posljednjih godina EU i ASEAN usuglasili su razvoj sveobuhvatnijeg partnerstva kojim će se obuhvatiti i drugi elementi osim tradicionalno najzastupljenijih gospodarskih pitanja. ASEAN je prethodno odlučio kako će početi rješavati sigurnosna pitanja kao što su upravljanje katastrofama, pomorska sigurnost, transnacionalna kaznena djela i suzbijanje terorizma. Isto tako EU je proširio svoju ulogu sigurnosnog čimbenika i pružatelja sigurnosti, pa i s pomoću odredaba Ugovora iz Lisabona kojima se omogućuju integriraniji pristupi vanjskoj politici.

ASEAN je pokazao kreativnost i odlučnost da preuzme središnju ulogu u regionalnoj arhitekturi pri čemu uspostavlja odnose s regionalnim i svjetskim silama preko niza koncentričnih i podudarnih foruma kao što su ASEAN+3 (s Kinom, Japanom i Južnom Korejom), Regionalni forum ASEAN-a (ARF), proces dodatnog sastanka ministara obrane ASEAN-a (ADMM-Plus) i istočnoazijski sastanak na vrhu (EAS).

Istočnoazijski sastanak na vrhu sve više postaje vodeći forum za stratešku suradnju u regiji, sa Sjedinjenim Državama, Kinom, Japanom, Južnom Korejom, Indijom, Australijom, Novim Zelandom i Ruskom Federacijom kao članicama, ali još uvijek bez EU-a. S obzirom na njegovu trgovinu, ulaganja i druge veze EU ima jasan interes da regija bude stabilna. Samim time u interesu mu je i da se promiče sigurnosna arhitektura u okviru koje se može bolje nositi s političkim tenzijama u regiji i u kojoj ima glavnu ulogu, što može postići i s pomoću budućeg pristupa istočnoazijskom sastanku na vrhu.

ASEAN cijeni priliku za poboljšanje suradnje s EU-om u pogledu sigurnosti. Može ga inspirirati iskustvo EU-a u pogledu oblikovanja sigurnosne suradnje na regionalnoj razini, a angažiranje EU-a (aktivno, ali ne prijeteće) može mu pomoći da zadrži višestruke strateške opcije i središnju ulogu u razdoblju u kojem velike sile uspostavljaju sve snažniju prisutnost u regiji.

EU i ASEAN trebali bi iskoristiti preklapanje interesa te učiniti politička i sigurnosna pitanja najznačajnijim vektorima svoje suradnje. To se može postići u okviru suradnje između EU-a i

ASEAN-a te većim zalaganjem EU-a u Regionalnom forumu ASEAN-a, trenutačno jedinom regionalnom forumu o sigurnosti kojega je član.

Posljednjih je godina EU već intenzivirao svoje sudjelovanje u Regionalnom forumu ASEAN-a. Visoki predstavnik/potpredsjednik od 2012. svake je godine prisustvovao sastanku ministara u okviru Regionalnog foruma ASEAN-a. Na dužnosničkoj razini EU nikad nije bio aktivniji. Supredsjednik na sastancima Regionalnog foruma ASEAN-a i doprinosi provedbi radnih planova tog foruma. Nedavne inicijative EU-a obuhvaćaju:

- supredsjedanje (s Mjanmarom/Burmom) 2013./2014. skupinom za mjere kojima se izgrađuje povjerenje i za preventivnu diplomaciju, a koja se sastaje između sjednica u sklopu Regionalnog foruma ASEAN-a, te odgovarajućim dijalogom dužnosnika zaduženih za obranu,
- supredsjedanje (s Brunej Darussalamom) prvim tečajem osposobljavanja u pogledu preventivne diplomacije i posredovanja održanim u okviru Regionalnog foruma ASEAN-a u listopadu 2014. u Bruneju te
- prvim orijentacijskim seminarom Europske akademije za sigurnost i obranu o zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici u ožujku 2014., s posebnim naglaskom na suradnju EU-a i ASEAN-a u pogledu sigurnosti¹³.

Partneri iz ASEAN-a primijetili su i cijene aktivniji angažman EU-a u vezi s pitanjima sigurnosti, ali pitaju se hoće li se to održati. Osim njegova interesa za regionalnu stabilnost kao takvu, sposobnost EU-a da razvije suradnju na području sigurnosti utjecat će na to kako će partneri iz ASEAN-a ocijeniti njegovu želju da pristupi istočnoazijskom sastanku na vrhu.

Pomorska sigurnost glavni je izazov od zajedničkog značaja i glavna sastavnica unapređenja EU-a u pogledu boljeg upravljanja oceanima. Gotovo 50 % svjetskog pomorskog prometa (u tonama) prolazi Južnim kineskim morem. Opskrba energijom, sirovine i roba koji se prenose tim vodama od vitalne su važnosti većini gospodarstava, uključujući gospodarstvo EU-a pa EU stoga ima jak interes da se u Južnom kineskom moru održi stabilnost i sigurnost te da se poštuje međunarodno pravo, uključujući Konvencija UN-a o pravu mora (UNCLOS). On redovito poziva na mirno i zajedničko rješavanje teritorijalnih sporova te snažno podupire trenutačna nastojanja ASEAN-a i Kine da se dogovore oko Kodeksa ponašanja u pogledu Južnog kineskog mora, a podupire i brzo zaključivanje pregovora.

EU je preuzeo inicijativu za organizaciju prvog dijaloga na visokoj razini o pomorskoj sigurnosti između EU-a i ASEAN-a u Jakarti u studenom 2013. gdje se detaljno raspravljalo o piratstvu, pomorskom nadzoru, sigurnosnoj zaštiti luka i zajedničkom upravljanju resursima. Drugi dijalog održat će se 2015., a na njemu će se posebno usredotočiti na vezu između pomorske sigurnosti i suzbijanja organiziranog kriminala.

Osnivanjem centara izvrsnosti EU-a u pogledu kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih opasnosti stvorena je učinkovita regionalna mreža oko njegova Tajništva u Manili. Svih deset država članica ASEAN-a partnerice su te inicijative koja omogućuje regionalnu platformu za rješavanje kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih opasnosti te je glavni odgovor i na

¹³ Drugi se seminar treba održati u drugoj polovici 2015.

europske sigurnosne probleme i na sigurnosne probleme ASEAN-a. EU podupire tješnju suradnju ASEAN-a u vezi s tom inicijativom, što bi pomoglo da se osigura dugoročnija održivost Centra i da mu se pruži politička pomoć.

Druga područja u kojima su sve ugroženiji interesi ASEAN-a i EU-a i za koja su obje strane zainteresirane obuhvaćaju:

- trgovinu (ljudima, drogom, divljim biljnim i životinjskim vrstama),
- kibernetičku sigurnost i kibernetički kriminal (uključujući borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu),
- neširenje oružja i razoružanje (uključujući Ugovor o trgovini oružjem),
- deradikalizaciju / suzbijanje nasilnog ekstremizma,
- situacije ranjivih manjina koje imaju regionalne implikacije,
- posredovanje i
- promatranje izbora.

U svakom od ovih područja EU priprema praktične inicijative, i u okviru EU-a i ASEAN-a i u okviru Regionalnog foruma ASEAN-a, kako bi se produbio dijalog i istražila izgradnja većih kapaciteta.

Posebne inicijative u tom području obuhvatit će:

- jačanje potpore EU-a za regionalna rješenja u pogledu piratstva i drugih aspekata pomorske sigurnosti. Osim svojeg trenutnog sudjelovanja preko programa za ključne pomorske putove (MARSIC) EU će istražiti aktivnosti za izgradnju kapaciteta u ASEAN-u i s ASEAN-om u području pomorske sigurnosti (nadzor, sigurnost luka), kako je navedeno u Strategiji i akcijskom planu u pogledu pomorske sigurnosti (prihvaćenom u lipnju 2014.¹⁴). Nastojat će da se dijalog na visokoj razini između EU-a i ASEAN-a o pomorskoj sigurnosti održava svake godine;
- intenziviranje dijaloga o pomoći pri katastrofama, u kombinaciji s većom izgradnjom kapaciteta na razini ASEAN-a (Centar ASEAN-a za koordinaciju humanitarne pomoći) i na nacionalnoj razini; proširenje trenutanih projekata u Mjanmaru/Burmi i Filipinima na ostale države članice ASEAN-a;
- supredsjedanje (s Filipinima) radionicom Regionalnog foruma ASEAN-a za podizanje svijesti i promicanje suradnje Regionalnog foruma ASEAN-a u pogledu ublažavanja rizika povezanih s kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim opasnostima održanom u Manili u rujnu 2015.;
- organiziranje godišnjeg orijentacijskog seminara o zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici s naglaskom na suradnju između EU-a i ASEAN-a kako bi se podigla svijest o rastućoj ulozi EU-a u pogledu sigurnosnih pitanja i u budućnosti postigla veća praktična operativna suradnja s ASEAN-om i njegovim državama članicama;

¹⁴ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2011205%202014%20INIT>.

- jačanje dijaloga i suradnje u pogledu pitanja od zajedničkog interesa kao što su povrat imovine u svrhu suzbijanja organiziranog kriminala, krijumčarenje divljih biljnih i životinjskih vrsta, borba protiv seksualnog zlostavljanja djece, uključujući borbu u okviru Globalnog saveza protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu, te zajedničko rješavanje pitanja međunarodnih počinitelja seksualnih kaznenih djela na štetu djece te
- podupiranje posebnih dijaloga povezanih s ljudskim pravima na regionalnoj i bilateralnoj razini.

4.2. Ljudska prava

U sklopu zalaganja da izgradi zrelije partnerstvo s jačim naglaskom na politiku EU također želi konstruktivno surađivati s ASEAN-om u promicanju i zaštiti međunarodnih normi za ljudska prava. U tom smislu glavni je prioritet EU-a ukidanje smrtne kazne u regiji ASEAN-a. EU je stoga pozdravio stvaranje Međuvladine komisije ASEAN-a za ljudska prava (AICHR) 2009. i usvajanje Deklaracije ASEAN-a o ljudskim pravima 2012.

Posebne inicijative u tom području obuhvatit će:

- podupiranje mehanizma ASEAN-a za ljudska prava, što obuhvaća posjete Međuvladine komisije ASEAN-a za ljudska prava (jedan je posjet, naprimjer, održan 2011., a novi se posjet planira u drugoj polovici 2015.) te Komisiju ASEAN-a za promicanje i zaštitu prava žena i djece koja je posjetila Europu 2013. te organiziranje posjete posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava (nakon onih u svibnju 2013. i studenom 2014.);
- intenziviranje dijaloga i suradnje s Međuvladinom komisijom ASEAN-a za ljudska prava (kao glavnog mehanizma ASEAN-a za ljudska prava) oko pitanja kao što su prava migranata i žrtava trgovine ljudima, ljudska prava/korporativna društvena odgovornost, mučenje, prava žena i djece, jednakost spolova i borba protiv raznih vrsta diskriminacije;
- pridavanje veće važnosti pravima manjina i smrtnoj kazni kao ključnim područjima za dijalog s ASEAN-om u pogledu politike, što će obuhvatiti transparentno i sustavno savjetovanje i dijalog s civilnim društvom i drugim dionicima te
- podupiranje organizacija civilnog društva i nedržavnih čimbenika u regiji ASEAN-a, pa i preko posebnih programa kao što je europski instrument za demokraciju i ljudska prava (EIDHR).

5. Postizanje partnerstva sa strateškim ciljem

Određivanje biti partnerstva u skladu s Akcijskim planom iz Bruneja i prijedlozima navedenima u ovoj Zajedničkoj komunikaciji hitan je prioritet. U pogledu budućnosti, ministri vanjskih poslova EU-a i ASEAN-a dogovorili su se u srpnju da odnos između EU-a i ASEAN-a preraste iz „prirodnog” ili „poboljšanog” partnerstva u strateški odnos te su visokim dužnosnicima naložili da osmisle plan za ostvarivanje tog cilja¹⁵.

Raditi na strateškom partnerstvu EU-a i ASEAN-a značilo bi odmaknuti se od predominantno bilateralnog načina razmišljanja i stremiti k većoj suradnji u pogledu ključnih regionalnih i

¹⁵ Izjavu supredsjednika pronađite na adresi http://eeas.europa.eu/statements/docs/2014/140723_03_en.pdf.

globalnih pitanja. Postoji znatno područje djelovanja za produblјivanje dijaloga i usklađivanje stajališta oko pitanja od svjetske važnosti, uključujući:

- klimatske promjene,
- smanјivanje rizika od katastrofa i jačanje otpornosti,
- ciljeve u pogledu održivog razvoja za razdoblje nakon 2015., uključujući iskorjenјivanje siromaštva,
- pandemije te
- borbu protiv terorizma, radikalizacije i stranih boraca.

Osim toga, regionalni konflikti kao onaj u Ukrajini, tenzije u Južnom kineskom moru te iranska i sjevernokorejska nuklearna pitanja u biti su povezani s osnovnim načelima sigurnosti i s pitanjem osiguravanja sukladnosti s međunarodnim pravom. Kao žestoki zagovornici učinkovitog multilateralizma koji se temelji na pravilima EU i ASEAN imaju velik interes da se njihova suradnja oko tih regionalnih pitanja od svjetskog značaja proširi. Produblјivanje suradnje između EU-a i ASEAN-a u različitim sektorima u velikoj će mjeri opravdati stremljenje k formalnom strateškom partnerstvu za što će biti potrebna politička predanost i resursi obje strana. EU je spreman odraditi svoj dio u vezi sa znatnim poboljšanjem odnosa te je, među ostalim, preuzeo obvezu oko:

- sudjelovanja u zajedničkoj ocjeni izgleda uspješnih pregovora oko sporazuma o slobodnoj trgovini između dviju regija;
- pregovaranja u vezi sa sporazumom o civilnom zrakoplovstvu;
- započinjanja dijaloga između EU-a i ASEAN-a u pogledu politika povezanih s okolišem i održivim razvojem te jačanja dijaloga oko istraživanja i inovacija;
- nastavljanja dijaloga i suradnje oko migracijskih pitanja i pitanja mobilnosti;
- povećanja svoje financijske potpore regionalnoj suradnji s ASEAN-om i razvojnoj suradnji s manje razvijenim državama članicama ASEAN-a (Kambodžom, Laoskom Narodnom Demokratskom Republikom, Vijetnamom i Filipinima) na više od 2 milijarde EUR za razdoblje od 2014. do 2020.;
- provedbe opsežnog „paketa” novih inicijativa u području sigurnosti koja nije tradicionalnog tipa (riječ je o pomorskom prometu, pomoći pri katastrofama, transnacionalnim kaznenim djelima, raznim tečajevima osposoblјavanja u pogledu preventivne diplomacije, upravljanja krizama, posredovanja, vladavine prava i promatranja izbora) te
- imenovanja posebnog veleposlanika EU-a u ASEAN-u.

Uspješan neslužbeni sastanak čelnika u listopadu u Milanu trebalo bi u budućnosti redovito ponavljati. Na razini ministara vanjskih poslova, osim plenarnog sastanka ministara EU-a i ASEAN-a koji se održava svake dvije godine i postministrarske konferencije EU-a i ASEAN-a održane uz Regionalni forum ASEAN-a, Visoka predstavnica/potpredsjednica i ministri vanjskih poslova ASEAN-a mogli bi se sastati prilikom otvaranja Opće skupštine UN-a. Sektorski sastanci

na ministarskoj razini, pa i neslužbeni, također bi doprinijeli napredovanju bilateralnog programa u mnogim područjima obuhvaćenima ovom Komunikacijom. Koliko je god moguće, EU će promicati takve sastanke, pa i u sklopu ministarskih sastanaka na Azijsko-europskom sastanku (ASEM) i sastanku na vrhu ASEM-a.

EU će nastaviti promicati i parlamentarnu dimenziju odnosa EU-a i ASEAN-a tako što će poticati i strukturiranije razmjene između Europskog parlamenta i Međuparlamentarne skupštine ASEAN-a (AIPA), kako je predloženo u rezoluciji EP-a o budućnosti odnosa EU-a i ASEAN-a koja je prihvaćena 15. siječnja 2014.¹⁶

U ovoj se Zajedničkoj komunikaciji iznose konkretne ideje o unapređenju odnosa EU-a i ASEAN-a dajući koherentniji okvir za sektorsku suradnju i osiguravajući oštiri politički fokus. Objema je stranama u interesu iskoristiti tu priliku. Time će se također pružiti kontekst za ASEAN-ov pregled EAS-a, uključujući njegovo djelovanje i buduće članstvo. EU je u dobrom položaju da doprinese praktičnom radu istočnoazijskog sastanka na vrhu i tako uzme u obzir poziv ASEAN-a za većim sudjelovanjem EU-a. Prijelaz na strateško partnerstvo EU-a i ASEAN-a trebalo bi uskladiti s prisutnošću EU-a za regionalnim strateškim stolom.

Visoka predstavnica i Komisija pozivaju Vijeće i Europski parlament da podupru zamisli iz ove Zajedničke komunikacije i da surađuju na stvaranju modernog partnerstva između EU-a i ASEAN-a sa strateškim ciljem.

¹⁶ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2014-0022+0+DOC+XML+V0//EN>